

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlásené: 29.12.1950 Časová verzia predpisu účinná od: 06.12.1951 do: 23.01.1961

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

Vládne nariadenie
zo dňa 19. decembra 1950
o hmotnom zásobovaní.

201

Vláda Československej republiky nariaďuje so súhlasom prezidenta republiky podľa § 1 ústavného zákona č. 47/1950 Sb., o úpravách v organizácii verejnej správy, a podľa § 42 ods. 1 zákona č. 241/1948 Sb., o prvom päťročnom hospodárskom pláne rozvoja Československej republiky (zákona o päťročnom pláne):

Prvá časť.
Úvodné ustanovenia.

§ 1.

Na zabezpečenie plynulého uskutočňovania jednotného hospodárskeho plánu sa hmotné zásobovanie plánuje, organizuje a vedie tak, aby všetky hmotné zdroje národného hospodárstva boli čo najúčelnejšie a najhospodárnejšie využité v záujme stáleho vzrastu spoločenskej výroby a tým aj stáleho vzrastu blahobytu pracujúcich.

§ 2.

(1) V hmotnom zásobovaní sa výrobky podľa dôležitosti, ktorú majú pre plnenie plánovaných úloh, delia na kľúčové, centralizované a decentralizované.

(2) Soznam kľúčových, centralizovaných a decentralizovaných výrobkov vydáva Štátny úrad plánovací.

(3) Výrobkami sa rozumejú aj suroviny a polotovary.

(4) Na energiu sa toto nariadenie nevzťahuje.

§ 3.

(1) Zásobovanie podľa tohto nariadenia sa spravuje plánmi hmotného zásobovania.

(2) Plán hmotného zásobovania kľúčovými výrobkami vypracúva Štátny úrad plánovací a schvaľuje vláda.

(3) Plán hmotného zásobovania centralizovanými výrobkami vypracúva Ústredňa hmotného zásobovania (§ 7) a schvaľuje Štátny úrad plánovací.

(4) Vypracovanie plánu hmotného zásobovania decentralizovanými výrobkami upraví pre jednotlivé úseky a odvetvia Štátny úrad plánovací.

§ 4.

(1) Plány hmotného zásobovania sa skladajú:

- a) z hmotných bilancií, ktorými sa určujú hlavné proporcie v zásobovaní a odbyte, ako aj proporcie medzi jednotlivými odvetvami národného hospodárstva,
- b) z rozdeľovacích plánov hmotného zásobovania, ktoré určujú prídely výrobkov pre jednotlivé ústredné plánovacie orgány (ústredné úrady, generálne riaditeľstvá a pod.) a rozvrhujú tieto prídely podľa účelu použitia (výroba, prevádzka, investícia, údržba, zásoby, vývoz a pod.).

(2) Hmotné bilancie sa delia na:

- a) bilancie výrobných prostriedkov, zabezpečujúcich výrobné plány a plán výstavby; tieto bilancie sa delia ďalej na bilancie výrobkov slúžiacich prevažne investičnej výstavbe (základné fondy) a na bilancie výrobkov používaných prevažne na ďalšie spracovanie (obežné fondy),
- b) bilancie spotrebných predmetov, slúžiacich prevažne na krytie hmotných potrieb obyvateľstva.

§ 5.

Použitie výrobkov na iný účel, než určí plán hmotného zásobovania, je zakázané.

Druhá časť.**Orgány hmotného zásobovania.****Diel I.****Štátny úrad plánovací.****§ 6.**

(1) Štátny úrad plánovací je vrcholným plánovacím, vedúcim a kontrolným orgánom v odbore hmotného zásobovania.

(2) Štátnemu úradu plánovaciemu prislúcha najmä:

- a) určiť metódu, organizáciu a techniku plánovania a kontroly plnenia plánov hmotného zásobovania a koordinovať hmotné zásobovanie s potrebami všetkých hospodárskych úsekov,
- b) ustanoviť zásady pre činnosť orgánov hmotného zásobovania,
- c) ustanoviť zásady pre hospodárenie s výrobkami, pre spôsob ich odbytu a obehu, ako aj zásobovanie nimi.

Diel II.**Ústredňa hmotného zásobovania.****§ 7.**

(1) Ako ústredný úrad pre hmotné zásobovanie sa zriaďuje Ústredňa hmotného zásobovania (ďalej len „ústredňa“).

(2) Na čele ústredne je predseda, ktorého zastupuje námestník. Predsedu a jeho námestníka, ktorí sú štátnymi zamestnancami, ustanovuje a odvoláva prezident republiky na návrh vlády. Predseda podlieha ministrovi-predsedi Štátneho úradu plánovacieho. Predseda organizuje a vedie práce ústredne.

(3) Na Slovensku sa zriaďuje ako úrad pre hmotné zásobovanie Slovenská ústredňa hmotného zásobovania (ďalej len „slovenská ústredňa“). Slovenská ústredňa vykonáva na Slovensku

pôsobnosť ústredne, pričom je povinná dbať na jej smernice a pokyny. Ústredňa je však oprávnená vykonávať s vedomosťou slovenskej ústredne svoju právomoc na Slovensku aj priamo.

(4) Na čele slovenskej ústredne je predseda, ktorého zastupuje námestník. Predsedu a jeho námestníka, ktorí sú štátnymi zamestnancami, ustanovuje a odvoláva vláda na návrh ministra-predseda Štátneho úradu plánovacieho. Predseda slovenskej ústredne podlieha povereníkovi-predsedovi Slovenského plánovacieho úradu. Predseda organizuje a vedie práce slovenskej ústredne.

§ 8.

(1) Ústredňa vykonáva v hmotnom zásobovaní plánovaciú, vedúcu a kontrolnú pôsobnosť. V súlade s príslušnými organizačnými predpismi usmerňuje činnosť orgánov hmotného zásobovania, pričom môže podľa potreby dávať podnety na zmenu alebo zrušenie ich opatrení alebo v naliehavých prípadoch tieto opatrenia meniť alebo rušiť, a dozerá na zásobovanie zvlášť dôležitých závodov výrobkami nevyhnutnými pre plnenie ich úloh. Stará sa o prepravné zariadenie, zriaďuje a prevádza sklady a môže poprípade na ten účel zriaďovať orgány podľa obdoby §§ 35 a 36 zákona č. 103/1950 Sb., o národných podnikoch priemyslových; podrobnosti upraví Štátny úrad plánovací po dohode s Ministerstvom financií.

(2) Podrobnosti o pôsobnosti ústredne určí Štátny úrad plánovací; podľa potreby môže tak urobiť vyhláškou v úradnom liste.

(3) Ústredňa môže so schválením ministra-predseda Štátneho úradu plánovacieho robiť opatrenia všeobecnej povahy vyhláškami v úradnom liste.

§ 9.

(1) Každý je povinný podávať správne, pravdivé a včas všetky údaje, zprávy a návrhy, ktoré od neho ústredňa pre potreby hmotného zásobovania vyžaduje buď priamo alebo inými orgánmi alebo úradmi. Na požiadanie musí sa ústredni zasláť alebo predložiť tovar, najmä vzorky a výsledky znaleckých skúšok tovaru, ako aj príslušné doklady; náklady s tým spojené uhradí vyzvaná osoba.

(2) Ústredňa je oprávnená vykonávať svojimi orgánmi kontrolu, kdekoľvek je to potrebné v záujme riadneho vykonávania hmotného zásobovania.

(3) Pri vykonávaní ustanovení predchádzajúcich odsekov treba dbať na predpisy o zachovaní štátneho a hospodárskeho tajomstva, poprípade na predpisy o prístupe do podnikov a iných objektov.

Diel III. Ministerstvá.

§ 10.

(1) Ministerstvá vykonávajú v hmotnom zásobovaní vedúcu a dozornú právomoc, pričom sa spravujú, pokiaľ ide o metódu, organizáciu a techniku, smernicami Štátneho úradu plánovacieho.

(2) Príslušné ministerstvá upravujú po dohode so Štátnym úradom plánovacím v podriadených orgánoch, podnikoch a zariadeniach organizáciu hmotného zásobovania, jej pôsobnosť a vzťahy.

Tretia časť.
Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia.

§ 11.

(1) Osoby, poverené vykonávaním úloh podľa tohto nariadenia alebo predpisov podľa neho vydaných alebo na ich vykonávaní zúčastnené, sú povinné zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri svojej činnosti.

(2) Povinnosť mlčanlivosti podľa odseku 1 nezaniká skončením činnosti alebo pracovného pomeru.

§ 12.

(1) Ústredňa pre lesné a drevárske hospodárstvo, Trhové združenie lesného a drevárskeho hospodárstva, Lesnícka a drevárska ústredňa v Bratislave, Ústredná rozdeľovňa uhlia a Ústredná rozdeľovňa minerálnych olejov a pohonných látok sa zrušujú a ich doterajšia pôsobnosť s výnimkami uvedenými v odseku 2 prechádza na ústredňu.

(2) Z Ústredne pre lesné a drevárske hospodárstvo, Trhové združenia lesného a drevárskeho hospodárstva a Lesníckej a drevárskej ústredne v Bratislave prechádza pôsobnosť vo veciach

- a) lesnej výroby, ťažby a odvozu dreva na Ministerstvo pôdohospodárstva,
- b) spracovania surového dreva na polotovary na Ministerstvo priemyslu.

§ 13.

Imanie, fondy a ostatné majetkové práva a záväzky útvarov zrušených podľa § 12 ods. 1 prechádzajú dňom 1. januára 1951 na štát. Zariadenie týchto útvarov sa použije v prvom rade na vystrojenie ústredne. Prechod vlastníckeho práva a iných knižkových práv zapíšu knižkové sudy na návrh Štátneho úradu plánovacieho s odvolaním sa na toto nariadenie.

§ 14.

(1) Zamestnanci zrušených útvarov budú prevzatí v potrebnom počte do ústredne.

(2) Pracovný pomer zamestnancov, ktorí nebudú prevzatí do štátnych služieb, skončí sa výpoveďou, ktorá môže sa dať 1. januára 1951, poprípade prvého dňa každého nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Dňom 1. januára 1951 strácajú platnosť dojednania o výpovednej lehote dlhšej, než ustanovuje zákon č. 154/1934 Sb., o súkromných zamestnancoch. Tým istým dňom strácajú aj platnosť dojednania o odbavnom (jednorázovom odškodnení).

§ 15.

(1) Zrušujú sa ustanovenia všetkých predpisov, ktoré sú v rozpore s týmto nariadením. Najmä sa zrušujú:

- a) vládne nariadenie č. 265/1939 Sb., ktorým sa Ministerstvo pôdohospodárstva splnomocňuje na úpravu lesného a drevárskeho hospodárstva,
- b) vyhláška predsedu vlády č. 296/1939 Sb., o zriadení Ústredne pre lesné a drevárske hospodárstvo,
- c) nariadenie s mocou zákona č. 140/1941 Sl. z., ktorým sa splnomocňuje minister hospodárstva usmerňovať a upravovať pomery v lesnom a drevárskom hospodárstve,
- d) vládne nariadenie č. 224/1941 Sb., o ťažbe dreva,

- e) vyhláška ministra hospodárstva č. 245/1941 Ú. n., ktorou sa zriaďuje Lesnícka a drevárska ústredňa a ktorou sa táto ústredňa poveruje usmerňovať a upravovať pomery v lesnom a drevárskom hospodárstve,
- f) dekrét prezidenta republiky č. 115/1945 Sb., o hospodárení uhlím a palivovým drevom,
- g) zákon č. 48/1946 Sb., o hospodárení s minerálnymi olejmi a pohonnými látkami.

(2) Predpisy vydané podľa ustanovení, ktoré sa podľa odseku 1 zrušujú, sú naďalej platné (používateľné), pokiaľ neodporujú tomuto nariadeniu alebo predpisom podľa neho vydaným.

§ 16.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1951; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Gottwald v. r.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.,

aj za námestníka predsedu vlády

a ministra zahraničných vecí Širokého

Dr. Ševčík v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Dolanský v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Kopřiva v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Rais v. r.

Kopecký v. r.

Kliment v. r.

Řuriš v. r.

Krajčír v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Erban v. r.

Plojhar v. r.,

aj za ministra Petra

Ing. Jankovcová v. r.

